

Винокурова Мария Семеновна
Учитель начальных классов
МБОУ «Эжанская СОШ им. Н.А. Атласова»
с. Эжанцы/Усть-Майский
Сценарий ко Дню 8 марта «Чэйн, эрэ кыргыттар!»

Чэйн, эрэ кыргыттар!

1857с. кулун тутар 8 кунугэр Нью-Йорк атах танабын уонна иистэнэр баабырыкалар дьахталлара уулуссаба тахсыбыттара. Кинилэр хамнас урдуурун, улэ кунэ 10 чаас буоларын туруорсубуттара. 1910 с-ха буолбут конференцияба кулун тутар 8 кунун быраабынныктыыр буолуохха диэн быһаарбыттара. 1913 с-ха бу куну аан бастаан быраабынныктаабыттара.

Ийэ! Хайдахтаах кэрэ, сылаас тылый! Сир урдугэр ийэттэн ордук кунду, эйэбэс, утуо ким баар буолуой? Кини - алаба дьэбит араначыта, иэримэ дьэбит хабаайката.

Биьиги ийэлэрбит оруу холку, эйэбэс майгыннаахтар. Ардыгар улаханлык долгуйан, ыксаан да сылдьан ийэлэрбит холку мосуоннэрин кордохпутунэ, улам уоскуйан, холкутуйан барабыт. Оссо улаатан истэххит аайы, ийэлэргит барахсаттар субэлэрэ-амалара, ойобулэ олус наада буолуо. Кини биьиги саамай эрэнэр кийибит, ол иьин киниттэн тугу да кистээбэспит. Кимиэхэ да итэбэйбэт кистэлэннэрбитин арыябыт. Ийэлэрбит биьигини оруу ойдууллэр. Буруйдаах да буоллахпытына онон сирэйгэ-харахха аспаттар. Хата улахан кийилии кэпсэтиэхтэрэ, субэлиэхтэрэ, эрэнэрдии коруохтэрэ-истиэхтэрэ.

Биьиги кинилэргэ комолобуохтээхпит уонна хомоппот курдук уордэ-котутэ сылдьыахтаахпыт. Ийэлэрбит барахсаттар оруу уорэ-кото сырыттыннар, доруобай буоллуннар. Бу уоруулээх быраабынныгынан тапталаах ийэлэрбитин эбэрдэлээн тураммыт туох баар бары учугэйи бабарыабын, уорэхпитигэр кыбаллыахпыт, улааттаахпытына эьигини иитэр, корор-истэр, харыстыыр дьон буолуохпут диэн эрэннэриэбин!

Билигин курэхпитин сабалыабын!

2 хамаандаба араарабыт, аат толкуйдуугут.

1 туһумэх: Мода кордоруоһунэ (хаьыаттар, скотч, булавки, ножницы)

2 туһумэх: Кэрэчээн кыргыттарбыт иискэ тобо сыьыаннаахтарын сатыылларын кордоруохтэрэ (хоруонка тийи) – хоруонкалар, инньэлэр, сап.

3 туһумэх: Сыты билэр дьобурдарын бэрэбиэркэлээьин (лак, крем, духи, чеснок, луук, зубной пааста уо.д.а.)

4 туһумэх: Амтаны быһаарыы – барыанньа арааба (отон, малина, дьэдьэн, моонньоьон, сугун, охта, жимолость, хаптабас)

5 туһумэх: Бэриллибит бородуукталарынан салат оноруу (хортуоска, репчатый луук, моркуоп, о5урсу)

6 туһумэх: Парикмахердар конкурстара. Кыттааччылар кими ба5арар ылан, араас прическа онортуулар. Уонна онорбут прическаларыгар бэйэлэрэ аат толкуйдуулар (заколки, резинки, расчески)

7 туһумэх: Аныгы «Туйаарыма» уус-уран тылынан бэйэтин сиркилэ5э корунэ-корунэ хай5анар (сиркилэ).

8 туһумэх: Кыыс Куоларбыт тоһо булугас ойдоохторун быһаарыахпыт:

1. Саха сиригэр тон буору тобулан уунэр маннайгы сибэкки? (Ньургуйун)
2. Ба5а Сарыабына аата? (Василиса Прекрасная)
3. Мальвина батта5а хайдах дьуьуннэ5ий? (халлаан куех)
4. Сахалыы кыргыттар ааттарын теье билэ5итий?
5. Спортка сыьыаннаах ааттары теье билэ5итий? (Олимпиада, Виктория, Лавр, Спартак)
6. Киэргэллэри ааттаталаа.
7. Ханнык сибэккилэри билэ5итий?
8. Шапокляк. дьуегэтэ кимий? (Крыса)
9. Ейдебул бэлэх? (Сувенир)
10. Ханнык остуоруйа геройын тебете сатаан быьыллыбатый? (Колобок)
11. Бурдук астары ааттаталаа?
12. Италия беруегэ? (пицца)

Курэхпит долгутуулаах уонна куутуулээх тумугэ быьаарыллар. Уонна бары кыттыбыт кэрэ кыргыттарга сэмэй бэлэх туттарыллар. Бу уоруулээх тэрээьин хоьоон тылынан тумуктэнэр уонна кыргыттарга ыллаан-туойан, кулэн-оонньоон учугэй костуугэ талаьын, урдук уорэхтээх, киэн билиилээх дьон буолан, кыыс о5о айыл5аттан айыллыбыт айыы аймаьын салбыыр, дьонно-сэргэ5э туьаны абалар аналларын умнубакка, утуо-мааны дьон буола улааталларыгар ба5а санаа этиллэр.